

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
Кафедра міжнародних економічних відносин**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету міжнародних
економічних відносин
/Палінчак М.М./
«06» _____ 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА МІЖНАРОДНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Освітня програма	Міжнародні економічні відносини
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка міжнародного підприємства» для здобувачів вищої освіти галузі знань 29 Міжнародні відносин спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини освітньої програми Міжнародні економічні відносини.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Єва Ерфан

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин

протокол № *Б* від «*10*» червня 2025 р.

Завідувач кафедри *[підпис]* Приходько В.П.

Схвалено науково-методичною комісією інженерно-технічного факультету

протокол № *4* від «*30*» *червня* 2025 р.

Голова науково-методичної комісії *[підпис]* Ерфан Є.А.

© Ерфан Є.А., 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	3	4
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,0 самостійної роботи студента – 3,0	6	7
	Лекції:	
	30	8
	Практичні (семінарські):	
	30	4
Вид підсумкового контролю: письмовий залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: залік	Самостійна робота:	
	60	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіка міжнародного підприємства» є підготовка фахівців на рівні бакалавра у галузі сучасних методів прикладної економіки, одержання знань з економіки підприємства, як однієї з економічних наук: зрозуміти зміст і завдання економічних підходів до організації управління витратами на підприємстві, організації та результативності господарювання на рівні первинної ланки суспільного виробництва.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Економіка міжнародного підприємства» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК24 «Міжнародні економічні відносини», ОК15«Макроекономіка», ОК14 «Мікроекономіка».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Економіка міжнародного підприємства», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	ПРН4
Планувати, організувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.	ПРН6
Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	ПРН7

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Економіка міжнародного підприємства»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати загальні положення, суть і закони розвитку дисципліни, теорії і практики економіки підприємства	ПРН4
Уміти планувати, організувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.	ПРН6
Здійснювати комплексний аналіз ринків товарів та послуг, зіставляти та порівнювати зовнішнє середовище.	ПРН6
Уміти обґрунтовувати принципи і методи управління підприємством, з'ясувати функції та повноваження персоналу підприємства	ПРН7

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- залік;
- оцінка за самостійну роботу;
- виконання та захист практичних робіт;
- виконання та захист презентацій;
- письмова модульна контрольна робота.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: Поточний контроль проводиться шляхом усного опитування; проведенням практичних занять (поточного тестування), оцінюванням за самостійну роботу та оцінюванням за виконання та захист практичних робіт, проектів.

Форма модульного контролю: Форма модульного контролю та кількість балів для денної форми навчання наведено в табл. 4.1

Форми модульного контролю

Таблиця 4.1

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
Змістовний модуль 1	50
1.Підготовленість до виконання практичних робіт	10
2.Своєчасність виконання, оформлення та захист звітів практичних робіт.	15
3.Письмова компонента модульного контролю.	25
Змістовний модуль 2	50
1.Підготовленість до виконання практичних робіт.	10
2.Своєчасність виконання, оформлення та захист звітів практичних робіт.	15
3.Письмова компонента модульного контролю.	25

Всього за курс	100
-----------------------	------------

Форма підсумкового семестрового контролю: Підсумковий контроль знань студентів проводиться в кінці 2 семестрів шляхом складання заліку. До заліку допускається студент, який виконав весь навчальний план і за підсумками поточного контролю набрав не менше 35 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне тестування та самостійна робота														Модульна контрольна робота	Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
2	2	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	2	2	60	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне тестування та самостійна робота														Модульна контрольна робота	Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
2	2	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	2	2	60	100

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання здобутих знань
90-100	відмінно	A	Студент володіє на високому рівні теоретичними знаннями з економіки підприємства, розуміє основи теорій управління підприємством, пояснює принципи та методи управління підприємством, вміє застосовувати їх на практиці, володіє основами аналізу середовища функціонування підприємства, пояснює сутність та особливості економіки підприємства
82-89	добре	B	Студент володіє теоретичними знаннями з економіки підприємства, розуміє основи теорій управління, пояснює принципи та методи управління підприємством, вміє застосовувати їх на практиці, володіє основами аналізу середовища функціонування підприємств, пояснює сутність та особливості економіки підприємства
74-81	добре	C	Студент засвоїв теоретичні основи економіки підприємства, розуміє та характеризує інструменти, принципи діяльності підприємств, однак допускає несуттєві помилки у формулюваннях, характеристиках чи визначеннях

64-73	задовільно	D	Студент засвоїв теоретичні основи діяльності підприємства, розуміє та характеризує інструменти, принципи діяльності підприємства, однак допускає помилки у формулюваннях, характеристиках складових функцій діяльності підприємств чи особливостях їх реалізації, помиляється при поясненнях функцій діяльності підприємств та особливостях їх реалізації, що не дозволяє оцінити отримані знання оцінкою «добре»
60-63	задовільно	E	Студент у загальному володіє програмним матеріалом, однак допускає значні помилки у визначеннях, класифікаціях, принципах застосування підходів управління та аналізу діяльності підприємства
35-59	не задовільно з можливістю повторного складання	FX	Студент володіє фрагментарними знаннями з дисципліни, що є недостатніми для отримання позитивної оцінки
0-34	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F	Студент не засвоїв програмний матеріал

У поточному оцінюванні можуть зараховуватися результати неформальної освіти онлайн чи офлайн курсів, проходження яких підтверджується сертифікатом). За підсумками аналізу представлених результатів викладач приймає рішення про зарахування сертифікату як оцінки за конкретною темою.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ.

Загальна сума балів за модульну контрольну роботу – 60. На модульну контрольну роботу виноситься 30 тестових завдань, кожне з яких оцінюється в два бали. Тести стандартизовані (3-4 варіантів відповіді, з яких одна – правильна). Модульна контрольна робота проводиться у системі електронного навчання Moodle.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика підприємства

Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання

1. Поняття підприємства, цілі і основні напрямки його діяльності.
2. Правові основи функціонування підприємств.
3. Види підприємств за окремими класифікаційними ознаками.
4. Добровільні об'єднання підприємств.

Тема 2. Сутність міжнародного підприємництва

1. Поняття, форми та види міжнародного підприємництва
2. Регулювання міжнародного підприємництва

Тема 3. Управління підприємством

1. Необхідність, сутність та основні принципи управління підприємством.
2. Функції і методи управління.
3. Виробнича структура підприємства та фактори, що її визначають.
4. Основні принципи класифікації виробничих структур.
5. Загальна характеристика організаційної структури управління.
6. Основні типи організаційних структур управління.

Тема 4. Персонал підприємства

1. Склад і класифікаційні ознаки персоналу підприємства.
2. Визначення чисельності персоналу, та чинники, що впливають на неї.
3. Методи оцінки і підбору кадрів.

Тема 5. Матеріальні та нематеріальні активи підприємства

1. Оцінка, класифікація і структура основних виробничих засобів.
2. Процес відтворення основних засобів.
3. Ефективність відтворення і використання основних засобів і потужностей.
4. Склад і структура оборотних засобів.
5. Нематеріальні ресурси. Поняття і види.
6. Нематеріальні активи.

Тема 6. Фінансові кошти підприємства

1. Джерела формування та види фінансових коштів підприємств.
2. Поняття і структура оборотних коштів підприємства.
3. Нормування оборотних коштів.
4. Показники ефективності використання оборотних коштів підприємства.

Тема 7. Інноваційні процеси

1. Поняття та зміст інноваційних процесів на підприємстві.
2. Науково-технічний прогрес: визначення, сучасні напрямки .
3. Суть і особливість організаційного прогресу.
4. Суспільні форми організації виробництва.

Тема 8. Інвестиційні ресурси

1. Інвестиції підприємства: поняття та функціонально-елементний склад. Класифікація інвестицій.
2. Методи визначення необхідного обсягу капітальних вкладень. Джерела фінансування реальних інвестицій.
3. Формування і регулювання фінансових інвестицій (цінних паперів).
4. Показники оцінки ефективності виробничих та фінансових інвестицій.

Змістовний модуль 2. Особливості функціонування підприємства

Тема 9. Інфраструктура підприємства

1. Поняття та види інфраструктури підприємства.
2. Система технічного обслуговування.

3. Соціальна інфраструктура.

Тема 10. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції

1. Продукція як результати діяльності виробництва.
2. Планування і організація виробництва продукції.
3. Якість продукції та її оцінка.
4. Стандартизація і сертифікація продукції.
5. Конкурентоспроможність продукції.

Тема 11. Поточні витрати та собівартість продукції

1. Загальна характеристика витрат на виробництво.
2. Собівартість як комплексний економічний показник.
3. Кошторис виробництва і собівартість продукції.
4. Калькулювання і його місце в економічних розрахунках.
5. Обчислення собівартості окремих виробів.

Тема 12. Ціни на продукцію

1. Значення, сутнісна характеристика та види цін на продукцію підприємства.
2. Структура ціни та види її структурної побудови
3. Методи ринкового ціноутворення
4. Зміст і методика розрахунку цін та безбиткового обсягу вир-ва продукції показники безпеки діяльності.

Тема 13. Техніко-технологічна база виробництва

1. Характеристика техніко-технологічної бази виробництва.
2. Формування і використання виробничої потужності підприємства.
3. Основні показники і шляхи підвищення ефективності використання виробничих потужностей.

Тема 14. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства

1. Завдання, зміст і форми фінансової діяльності підприємства.
2. Обчислення величини доходу і порядок його розподілу.
3. Прибуток і рентабельність.
4. Оцінка і діагностика фінансового стану.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма/заочна форма					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні	лабораторні	індивідуальна	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
6-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання	7/6	1	2	-	-	4/6
Тема 2. Сутність міжнародного підприємства	7/7	1/1	2	-	-	4/6
Тема 3. Управління підприємством	8/7	2/1	2	-	-	4/6
Тема 4. Персонал підприємства	8/7	2/1	2	-	-	4/6
Тема 5. Матеріальні та нематеріальні активи	10/10	2/2	2/2	-	-	6/6
Тема 6. Фінансові кошти підприємства	9/6	2	2		-	5/6
Тема 7. Інноваційні процеси	8/6	2	2		-	4/6
Тема 8. Інвестиційні ресурси	9/6	2	2		-	5/6
Модульна контрольна робота	2	2				
Разом за модулем 1	68/55	16/5	16/2			36/48
Модуль 2						
Тема 9. Інфраструктура підприємства	8/5	2	2			4/5
Тема 10. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції	8/5	2	2			4/5
Тема 11. Поточні витрати та собівартість продукції	9/9	2/2	3/2			4/5
Тема 12. Ціни на продукцію	8/6	2/1	2			4/5
Тема 13. Техніко-технологічна база виробництва	8/5	2	2			4/5
Тема 14. Фінансово-економічні результати діяльності	9/5	2	3			4/5
Модульна контрольна робота	2	2	-			
Разом за модулем 2	52/35	14/3	14/2	-	-	24/30
Усього годин	120/90	30/8	30/4		-	60/78

6.3. Теми практичних занять

Метою проведення практичних занять є засвоєння студентами програмного матеріалу, закріплення теоретичних знань, набуття практичних навичок з управління підприємством, аналізом поточних витрат. Практичні заняття проводяться в академічних групах шляхом усного опитування, тестування, розв'язування задач.

№	Назва теми	Кількість годин (денне/заочне)
1	Підприємство як суб'єкт господарювання. Сутність міжнародного підприємства	1/1
2	Управління підприємством	1/1
3	Персонал підприємства	2
4	Матеріальні та нематеріальні активи	2/1
5	Фінансові кошти підприємства	2
6	Поточні витрати та собівартість продукції. Ціни на продукцію	2/1
7	Техніко-технологічна база виробництва	2
8	Фінансово-економічні результати діяльності	2
	Разом	30/4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Підприємство як об'єкт господарювання	3	6
2	Сутність міжнародного підприємства	5	6
3	Управління підприємством	5	6
4	Персонал підприємства	5	6
5	Матеріальні та нематеріальні активи підприємства	5	6
6	Фінансові кошти підприємства	5	6
7	Інноваційні процеси	3	6
8	Інвестиційна діяльність підприємства	5	6
9	Інфраструктура підприємства	4	6
10	Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції	5	6
11	Продуктивність, мотивація та оплата праці	5	6
12	Поточні витрати та собівартість продукції	6	6
13	Фінансово-економічні результати діяльності	4	6
	Разом	60	78

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби навчання – проектор, ноутбук, калькулятор. Програмне забезпечення – Microsoft Office, Moodle (сайт електронного навчання).

8. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Економіка підприємства: навч. посіб. (у схемах і таблицях) / кол. авт.; ред. Фісуненко П. А. - Дніпро : ДДУВС, 2024. - 150 с.
2. Економіка підприємства: Підручник: у 3 т./ за ред. А. В. Непрана, І. Ю. Шевченко. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2024, Т. 1, 537 с.
3. Економіка підприємства. Навч. Посібник. 3-тє вид. Рек. МОНУ Мацибора В.І. 312 с.т.2023 р.
4. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2021. – 767 с.
5. Шандова Н.В., Мешкова-Кравченко Н.В., Латкіна С.А. Економіка підприємства: навч. посіб. Херсон: Книжкове вид-во ФОП Вишемирський В.С. 2021. 335 с.
6. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
7. Кузьмин, В. М. Економіка підприємства та управлінська економіка : практикум / В. М. Кузьмин. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. - 51 с.

Додаткова

1. Григор'єв Г.С. Міжнародна економіка: практикум/ Г.С.Григор'єв – Київ : НаУКМА., 2024. – 145 с
2. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б., Голобородько А.Ю., Ромашенко О.С. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 215с.
https://duikt.edu.ua/uploads/l_2169_86285047.pdf?file=l_2169_86285047.pdf
3. Економіка і управління підприємствами: теорія, методика, практика: колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП «Астрыя», 2020. 240 с.
<http://www.economics.in.ua/2020/06/blog-post.html>
4. Економіка підприємства: Навч. посібник / А. І. Яковлев [та ін.] / ред.: А.І. Яковлев, Л.С. Ларка; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текстові дані. – Харків, 2021. – 515 с. 22.
5. Кузьмин, В. М. Основи економіки та організації виробництва : практикум / В. М. Кузьмин. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. - 61 с.
6. Економіка підприємства та управлінська економіка : практикум / В. М. Кузьмин. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. - 51 с.
7. Перезозова, І. В. Управління витратами в підприємстві : методичні вказівки для сам. та дист. вивч. дисц. / І. В. Перезозова, Н. А. Даляк. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. - 32 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Господарський кодекс України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/2003/01/16.
2. <http://orcid.org/0000-0002-0240-5517>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. зі змінами

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р.

Завідувач кафедри _____ Приходько В.П.